U. B. BERGEN
Ms. 176 a

Excerpter
Politivæsenet betræffende

Politiet begynder nu nærgrænsende Gaarde, der med Omsyggelighed jevnes et Skiv, som betrædes af dem, der ere ikke Omsyn underkastede; de ren-ser Luften fem et indaandes; de fejerer et Torv, Landeveje og Gaarde, de bebor, og de skjøte Veier et naadere; de vogter et Marken, et dyrke, de ~~bemanne~~ deres Kogsel ved Felt- og Naadenød, og dem selv ved Tyveri, Armod, Uvidenhed, Overtro og Usædelighed; de, om det end ikke kan afnægte det hemmelige Ulykkesforhold, dog søger at formindske og lette dets Følger, og tilbyde enhver fattig, dødslidt og Nødlidende en tilflugt i Norden. Det ogmerd-sommer De en overalt; en hilsen hånd er ~~for~~ ikke blind og ufølelig omfavner de stærke det udødelige Menneske.

Men i en slet indrettet Stat kan dette blive det den frygtelige Plage og et farligt Redskab for Uudødelighedens Fjender. Det vanskeliggjøres det at hange ind i Samlivets, i Venskabs fillegjeld, og lade sig nøie med at vaage for deres Velfærd, som offentlig kunde Borgernes Velfærd. Det fremmedes Ærlighed fillegjort det betrædte under indtrængende Skaadud og undskyldende Bagvaskelser ~~under~~ uden retmæssig Grund.

Det er det betrygede Øjemaal for Politiets Virksomhed, og for at kunne dette, at udgrænde og nøie bestemme dets Natur, er et nyttet nauskeligt Arbeide. Dette Politiet med achte blive et udstrakt Ord, som kan fordele over gan mange Maader. Af det som foregaaer under dette Navn, at udlede hvad det skal være,

Politiets Begreb.

Politiets Forhold.

Hvad er Politiet, og hvilke er Øjemaalene for dets Virksomhed?

er umuligt. Et Hvor megt og Hvor mange
Klager er det det, som Hver under dette Navn? Ly-
gtelighed kan det ikke nytte ved noe, hverken
Ulykkelighed: Begrebet overhoved ikke kan more
legtighed, ligesom det ikke er det almindelige
almagtige Politis Hemmet den mueligst Tilfredshed
paa Frihed og Eiendom. Er man imedertid det
ung om Hvad Politi er, hvorledes skulde man
da blive ung om, Hvad det bør?

Det er det nok: en almindelig Erfa-
ring at angive Politiske Mistrøkende, men
Begrebet derom maa nøie antydde Hvad det
er mundommelige er, maa strenge af under
det fra andre lignende Gjenstande og bestemme
det egne Hensyn under Gjeldende. Det Mistrøkende's
Almindelighed og stor Omfang kan i dette henseende
det ikke uegnet til nøiere Tydning; Ej om-
alt Hvor det meiner, men det dog mere efter
sin egen Natur og Kraft af sin egen Art.

Umulig kan Politiske mundommelige Beskæftigelser
sig udlede ved at gjøre det Hovedformål og Hoved-
gjenstand, eller ved at angive Hvad det er,
eller ved en Bestemmelse, som det tager ingen
Hensyn til en nøiere Betegning af Politiske Gjeldende.
Vred man nøie Hvad Politi er, maa man
vred at det søger for den offentlige
Velfærd, Bygningsmæssighed og Lastfrihed? Fald
Hovedsagen er ved den Bestemmelse, som kalder
Politi Ordensvæsenet i Staten, med Hensyn
til indvortes Velfærd, Skønhed, Bygningsmæssighed,
Befolkning, Vedalerhed og Næringsstanden; for
saamidt disse Gjenstande fremme og befordres
ved Anstalter, og derved Statens indvortes
Styrke begrundes. Men Hvad er det andet

ved en Sammenligning af Omstændene for Politiets Virksomhed:

Ligesaalidt som man nogen tydelig og vemt Begreb, naar Politiet skal skelne fem at Tudbrud af et Storm og andre Ingivningsformetninger, som det sjeldent angaar ~~Tidsbrud~~ Tudbrudsmerke Tudfordring og Ærgerrighed, Afgiorelse af offentlige Retsstridigheder, Anordning af retlige Forhandlinger, eller Forholdet med fremmede Stater, som kun umiddelbar og med Ansvaret Medansvarlighed af offentlig Orden og Velstand at giøre.

Ligesaa ubestemt er den Tildeling af Politiet, at det er Lysset ved Stat Liv og Lige og Beform begrebet hic allegat hant Anordninger, som saadanne, Grundes Konungerrigets Politi-Almindelige Forfatning, publicum Forsigtighed med hensyntagen for Tadelig Frie, Nød og Lemod hensyntagen afvilger. Fælles det Beskrevne man ved den Betydning, at Politiet angaar mig: Dage og Aftaler, som Gave det almindelige Vaabe til Samaal, og fremmedelig det, som gaar ud paa almindelig Velfærd, Tudbrudsmerke, Tilfaldning og Tryggemuldighed.

Man forlet, at ~~det~~ Gen omvalt maatte Fremmy Bestemmelse, og at den i det angivne Begreb paa ren Dag Agen dreds for mergt, dreds for lidt, naar man blot giør sig den Umage, efter den Anvisning det gier, at forsøge paa at bestemme Politiets Grænser. Ikke fuldelig forskellig fra denne Plage Bestemmelser og Afmærkninger er de, som andre udsiddte Politiets Virksomhed alt fremmegt eller udstrækt den altfor mergt lidt med de sidste Ord det det mere end sidste at udgaar Udsondrelse paa et fremmed Gebet.

Politiet, som en Afsondrement af alt godt, hvorfor man saa gerne Clearer at antage det, kan ikke Ejerdan medtemt i det sundes Bestaab

forenede Lande, i anden del for forøgede Oplysning
og Kundskab om Landets gode udkast af
Husbondens eller af Medlemmernes i disse Selskaber,
som af Overheden er det store Retsselskab. Men
den i denne sidste Betænkning, og forsaamidt
foldet er Genstand for den høieste Magt, kommer
det jo ogsaa at tilstemme ikke Begreb.

Undertegnede anser ikke for Høieste Magt den
Rebslebelden af fuldkommen dannede, Udkast
til Formaal. Ved gode fuldkommen dannede
med andre Stater søge den Høieste Magt at afslutte
med Underhandlingen, Traktater, Krig og Fredslut-
ninger. Tvedelt af disse de gode Betænkninger
dannede Sedder udmærker Det. Det Tvede
af Staten ugjenkaldelige den endelige Krige
med Hans Fiendemen, Grænsetvister, Fredsslutning
og Udkast i Fremtiden. Den Ustemmen af Enkelte
kunne, Ustemmen den Ufornøiede den Skaf, som
efter Forbrydelsens Grad og Omstændighed, bør
tænkes Fredsforstyrrere. Forøvrigt er
dannede Fastsatte den Afgjorte under, efterat
det, saaledes mellem Ny Hans afsendelse, ikke
dette Sidste mere tilstrækkelig. Underhandle med
Ingen Regjerer om gjensidige dannede afgjøre
den fredelige. Udforøvrigt søge den at anvende
alle fredsskabende Midler til at afvende Krigen
for Undersaatter; ikke den bestille alle Ministerier
og Forretningsmænd, alle udgivne Forordninger,
Kongeens Ukaser paa Borgernes Personer eller
Formuer og Rettigheder eller forhindre,
eller ødelægge Folkets Ret formindske.
Ogsaa er den fuldt klart paa, at Dannelsen af
et Politi som Lunderis til Udkastets Fremme,
ikke skal formindske. Den Lade det dette mere
en Forudgjenstand for en Ønsker, at overtrinne

ydere Fordring for øieblikkeligt Velstand og Velfærd og Forordning for Rakke Borger. Alle disse Betroede lægge i det ophøiede Øiemed for Rakke-Fædrene. Det er en ærefuld og høitstemt Magt Fædrene umiddelbar givne for deres Børnes Skyld.

Rakke borgernes Ærefrihed og moralske Tilstand er altid, en del af den lige for alle lige og fuldkomne Ret d. e. den ene eller anden Lands Borgers af Rakke Stat. Og skulde det det non Rakke magtes Pligt, følgelig og saa den det at Ære sin Ære, det alene gaar Fædrene for Velfærdens umiddelbar gaar Fædrene for Velstanden, gaar de fremdeles ogsaa i Overensstemmelse med Forordningernes Fordring og den fuldstændige Pligtfølelse af Lovens Betydning og Overholdelse, saa er under disse Fædrenes Lemmer for Rakke Borger selv eller for deres Overstandighed eller de Umyndige at ogsaa det hellige Gud med Fædrenes gode Villie.

Fædrenes for Velfærd og Velstand er med alle deres Børn almenfædrelige Pligter, som man maa medarbeide, som man det maa lade ogsaa, men fremfor Alt undertegne og afvente. Denne Ansvar, som det paaligger nogen anden Borger af Rakke magten, en foldet Dag. foldet bestaar altsaa i Anerkjendelse af det høiest hellige og hellige Medal de afvente Fædrenes og Fædrenes for Rakke borgernes Velfærd og Velstand, alle, hvilket er det samme i den høiste Magts Ansvar for at afvente og forfremme tilkommende almenfædrelige Pligter i Rakke Fædre.

Men, hvorfor den Pligter?
den almenfædrelige?
den tilkommende?

Det er Dig for sig forandret den Afsnitten saaes at foldet er det af Rakke magten, som det alene i Almindelighed drager Omsorg for at forfremme og bortfjerne almenfædrelige Pligter i det Fader af Rakke, men ogsaa søger at befordre Rakke borgernes Velfærd i alle et Øieblik, hvor et andet Øiemed end Rakke magten ingen det er nærmere for deres egne Øiemed.

Den Ret af Rakke magten, som det alene i Almindelighed med umiddelbar Saaen Faderneres og Ærefrihed Ønsker søger for at afvende almenfædrelige Pligter i Rakke Fædre, men ogsaa søger at befordre Almennytten i alle et Øieblik, hvor et andet Øiemed af Rakke magten det, er der under andet Øiemed end Nærmere. K.R. p. 8-9

Afvorgelse af Ovenfor er foreliggende Forudsætninger, som alene gaaer til Spørgsmaalet om Samme, fordi ifølge Bestemmelsen af Lighedsprincipet ~~efter~~ Forholdet Ban eller Bier fremtvinger, hvorved følger at den ikke kan være Genstand for nogen Deel af Retsmagten. Den almindelige Valfarendes Ringe eller Ødelagte med alle Blom mer en Følge af et Forsætlighedsmord for at afvorge almennyttige Ovder, og man kan selv betragte den som et Øieblikkelig Politiet, forsaamidt Hensigten dermed er, saameget som muligt at bortfjerne et ellers betydeligt Ovel fra Staten. —

Almennyttige Ovder findes ikke i Ord mel som man daglig, at Politiet omhyggelig bekymrer sig om Enkeltes Ovder, som Ryglomme, slette Veier, ond Vaner, farlige Ensfarfter o.d., men ikke bekymrer sig dog kun om disse Enkeltes Ovder, forsaamidt de er af den Natur, at de tillige er skadelige for det Almindelige, og Ønsket maa staae, for at man ikke skal faae et utydeligt Begreb om Politiets egentlige Omfang. —

Ødelommelse Ovder er dog en Gjenstand for Politiet, fordi ikke Forudsætninger er Afvorgelse, Forhindring. Allerede gaaer Ovder, forsaamidt de er under Ensfarfter vaklige Øieblikkelige, som under Fastelaven — men i forsaamidt Øieblikket er constant Følge, og dette Afvorgelse og Formindelse, under Politiet, netop fordi disse Følger, i og for sig, gjøre en at anse som ødelommelse Ovder. Men hvor blev da efter alene Fordelingen, et udendørs Ovder? Et Ovder, som allerede er begjaet af

øjeblikke fra, søger politiet at undertrykke, for at det ikke skal gribe mere om sig. Og saa er det ikke andet end Afmagt af at tilkommende Ondt. Naarsomt Ondt kan politiet ikke uden forsinder; men det kan modarbeide dets Fremgang og Følger, og udøve dermed forsynet for den Fremmede Ord.

Alt dette overveiet, saa turde det altsaa det Ja anlagde Begreb om politi paa det nøiagtigste og fuldstændigste betegne dette sindsomme Karakteer; og en udførlig Udvikling af politiets Væsenstand i dets Forhold til et ubestemt antal andre selvstændige Grundsætninger med udentvivl endnu utilfredsstillende samme.

Politimagt, politiforhold

Hvad Overdragelsen af den høieste Magt i Staten blev samme Statsmand Forpligtet til og berettiget til at drage Omsorg for Afværgelsen af tilkommende almenfarlige Ondt i Statens Fuldes d.v.s. at fornuftig politiet. Ikke den høieste Magts det hele politimagt, politiforhold, Regjeringsret i mere udstrakt Forstand. Den indbefatter alle dettegjelder, som udfordres til politiets Virksomhed.

Politimagten er berettiget til, paa Grund af Politiloven at fremmane sin Embedsmand paa Vedgaaende af enhver Fare som truer Statsborgernes Velfærd og Velstand, for at den kan sætte saadanne til hørige Forholdsregler af Forsigtighed at afværge samme. Alle et ved dette Grund tvingende Midler søger det med enhver Anstrøgt at udforske, for i fremmende Tilfælde strax at med bred lei at anvende det bedste og virksomste.

Den er derfor betænkt til at give Anord-
ninger og Love, som gave ud paa at befordre den
Dannede, og derved saaledes at bestemme Retsbegre-
bets Fuldkommenhed for det Dannede, som det kan faa af
Grundsætningen, hvorefter det skal gaae frem i
Politiet. Den indeholder altsaa Tilligemed det
Politilovgivning.

Men, skjønt lettet mildt Defekt og Lovgiv-
ning hjelpe, naar de ikke blive gjorte Brug af
deres Fagtlagelser, og den sørget for at den
dennes udgivne Forskrifter og Forordninger
efterlevedes og Overholdes. Derfor
er grundet i den i Politimagten indbefattede
Politiforvaltning Ret.

De forekommer dette oftes Tilfælde,
hvor Bestemmelse dettes Øjeblik anvendt paa
Politiindstanden, og hvor Politiloven skulde er-
gjenne efter foregaaende Undersøgelse. Den lig-
ledes i Politimagten liggende Ret, at gjøre det
er hvad man kalder Politiindretninger, og
er nødvendig forbunden med Politiforvalt-
ningsretten. Paa Grund af begge disse
Retter kunde oprettes Politicollegier og Politibetje-
ninger, Politiindkomsten ansættes, og
overhovedet Anstalter af det hele Slags betræffe,
naar Politiets hensigt fordrer det.

Politimagten forudsætter en dobbelt, Politiet hvad er?
ligesom mere Undersøgelse. Den ene er politisk,
den anden retlig. Hvilk er i ethvert hvert
et hensigtsmæssigste Midler det at afvende
almeenskadelige Onde i Retten Tider? Hvorvidt
gaar Politimagtens Rettigheder ind hvor gad
det Dannede, og hvilk Rettigheder er Individerne
er i en eller anden Stat lovlige bestemte, saaledes

med hvilken den politimagten, som og med den
fælles Bestemmelse betræder politiindretningen, skal
politiretten. Politiret er altså et tredje gebet
foruden af politimagten selv betræffende, som af et med
den beslægtet dettegebet og Forhandlingsmåden.

Den første Gienstand for politiretten, det
politimagten selv betræffende dettegebet og For-
handlingsmåden, kan ikke udledes alene af politi-
magtens Natur og Væsen eller fremstilles efter
en med Stats Ejendommelighed bestemmelse. Da med-
lemmerne af almindelige Grundsætninger allerede
maa bestemme, almindelige, saasnart ingen ejen-
dommelige Normer, en bestemt Stat fremover, saa
er det utvivlsomt fuldstændigst at forene begge
Synspunkter. Den første for dog stadig nogle
eiendommelige Partier, som gaa ingen Maade
kunne undværes — nemlig igen Bestemmelsen
af Grænsen mellem Person, med Frihed, og den Art og
Maade, hvorpaa politimagten skal udøves.

Den anden Gienstand er ganske afhængig af
Stats gældende almindelige politiske Retsgrund-
sætninger, som fremgaa lige af Anskuelsen om
umedkiendelige Frihedsmaal, af ogsaa politisk
og besonder offentlig Ret og Velstand, eller
Tredjegrad af det med at Lands politiske bestemte
Grundsætninger, efter hvilke politiretten skal
eiendannes og bedømmes, som belemmer ofte
hiin første Gienstand uklarhed. Den med
mindre indskrænket, men dog ret fortrinlig
Bestemmelse af politiret ville vel den mere
at den maa tredjegrad af dettegebet og For-
handlingsmåden, som udsprunge af Stats indsigt.

Taler politimesterens Retsindsigter synes ikke mindst at kunne forstaaes under Udtrykket „politimesteren".

Men naar Øiemeiet er en politisk overhovedet, saa synes man der med Grund at kunne reise en Spørgsmaal om politimesterens Retsindsigter, og Autoriteten af disse Grundtræk. Er i en almindelig Forstand dette det, som ligger til Grund for den Tvist, at der maatte være et Præsum af alle retlige Forhold der henseende ellers som politisk politi. Og uetter med politimesteren, hvis Gradnesse saa let overskrides, er det aabenbart af sin Natur, saavel af andre dette Punktum overhovedet, som med et endelig Gjenstande det af undertegnede Commissarius, hvormed den ikke gaar. —

---

politimesterens Omfang og Tvetydighed.

Politimesteren erklærer det, at forøvrigt for at afvinde Dem de bestemte Fordringer for Politiets og Retsfred i Ålesund Byens Tvetydige. Ingen politisk dette sig altsaa af sig selv i Politiets politisk og i Retsfred politisk. Den Tvist man dette betragtes efter sidste Omfang og sine Grundtræk overhovedet, dette efter Gjenstandene for samme. Dette er saavel offentlig som privat Politiet. Den sidste kan benævnes enten med almindelige Forholdsregler, eller med Afvindelser af forøvrige Dem, som kræver dette Personer, dette Eiendom, dette den borgerlige Frihed, dette endelig Retsborgernes Ære.

Retsfred politisk indfatter Lovene, som beggrænsende Rettigheder, som Loven er pligtet at forbyde eller afvinde Stadens Folk af Mangel, Usundhed, Fundlig Korsen, Forbrydelser

og Omsorger, Haabet og Uindtagelse, Tumult (11)
Lidet, betoldne Ulykker og Fiendtlighed for Konge-
-mænd og Land og i Øjne. –

Mangler der en positiv Erfarenhedsmæssig Sandhed til Politimagtens Omfang, så er det Mellemrummet, som den af Politimagtens Natur og Øjemed umiddelbar flydende det den ganske Afgrænsningsmærke. Men saa let som det er, under Dyrkelsen af Politiets ~~mangelfattende~~ mangelfattende Navn at begaae Vold og Uret; saa lat er det og, ved Misbrug af den almindelige Patent, ved overilet og uforsigtig Raamedes brug, ved fast alle ikke mindre overdrevne Tiltrin om Frihed og Eiendomsret, altforuden at indskrænke Politimagtens Grænser og ~~Grund~~ at mangfoldiggjøre alle slags Uleilighedsfulde Lidelser og ugjørlige Forretninger ved Uhelsvangerskab, Uvidenhed, Ulyst og Modsætninger.

Et godt Politiets Fiendtlighed

Et godt Politiets Fiendtlighed bestaar i: uafbrudt Bevarelsen af Lov og Fiendtlighed for den almindelige Velfærd og Velstand, og i den fortsatte Anvendelse af de hensigtsmæssigste Midler, til at forhindre og afvende samme. Erfaring kan derfor fremdeles forelæse Politiets Love og Anstalter. En Omsigt over det, som gaar ihun Maade efterfaaende Ting, og Omhyn om at fastsætte nye almindelige Love for de nigtige og hyppigt forekommende Gjenstande, Politiet vedkommende, og ved deres Samling at holde almindelig Kundskab om og Efterlevelse af samme, kan dog ingjælde ende de Lade, at samme et enkelt Forandringer, at forandre den efter Tiden Behov, at udfylde Fullerne i Lovgivningen, og saaledes at opstille en fuldstændig og almindelig Politiforordning

Grondstandvast Manifoldigheid, Onmisbaarheid
- vaardig Maagt of ~~Scaandelijk~~ Onstoffelijkheid, Liefde of
Onstoffelijkheid Scaandelijke, Overvloeiende
of daglijksche Gebreken, Lichtelijkheid of
Loosheid Gezelt, of wederwoorden Aldragelijkheid
of Gendelijkheid Eedelijkheid aan en Plato
tuder, zijn Verfatten aan <u>almacht</u>
<u>Politieordening</u> geteft Oftmaly, of Maagten
of zaadar Gan uitstekten ontog naar het
Sterkste Bewies gaa et aldrig schaladuit
Politie. Zoo lect met het of zaam te
zien Gebest, aan ook ook zu almachtig
Politieordening Eischten of zaam affunct
zij ook ook Dezey onmiddaagse Sold.

Politieordeningen, zien Stelle ~~[illegible]~~
enthalt almachtige Sorgfaltigen for Afdoeptes
of et Sarra zem trous van almachtige Bestaat
of Theford; Kaan Gan ontstelle almachtige Grond
setningen, zem Ik let Grandres ~~[illegible]~~ Grandent
Gefolgt of Gefold. Politieordeningen of Aanding
zu schelp zie Natuur ring onstiftely. Mdenfen
Gerandry of Onstoffelijkheden, van Gezer Gutgen
die Politieke Oirmed, maar of zaa Deels Lomer,
Aufiachten of Zuderstrengen Grandres. Natuy
altaan ook, zem: almachtigheid wilt niet een
Longenmaagt Gerst Maagt, en et wesentlijkt
Gerlaten ~~[illegible]~~ Politieloos. Ontgeeft men et
wederstaat ofter aufzen Lide Oefen, afterdoes
ofter Lichter Aand, Gaar Gelties inwed ufzen
om ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ Gerdrey ~~[illegible]~~ Bestaat
of Theford, of Gesteen zem oefenrid, naar
et Ik mem niet Gnad et Gelli, alles naar
et maagtes ondy + niet ~~[illegible]~~ zei Gedest. Gezer
let Gan altaan in Politieordening ofter Gee Gan
ontfalt zem Ungtigt of Ichingbart, ~~[illegible]~~ Bewbort
of Geldigt!

(12)

Manifoldigheid ~~[illegible]~~ et Verfatten almachtige Politieordening

+ Gaan Grond of Grandent Onstoffelijkheden.

Politiet har altid haft.

Det er klart, saa-
faart det synes at Publik, om end kun
paa det ene Øie.

I 1577 udkom en ny Politieordning
i Frankfurt, som skulde gælde til

1. Kirkepolitiet, saavel med valfommi-
sen bestaaende Geistlighed.
2. Verdslighedspolitiet
3. Ærepolitiet
4. Huusly Oeconomiet Politiet
deraf Ernæringsfolkes Politiet
5. Handelspolitiet
6. Skorstenmaalet
7. Haandværkes
8. Manufakturs
9. Handelspolitiet.

Politiet har altid haft.

Peter Bas. Gait. L. B. af Stokenthal lærer de Politia
Lips. 1716. 8. I ethvert Rige findes

1. en politiske Ordning for Borgerne.
Under denne Rubrik afhandler Præsten
Ægteskabs-Arbeides-Bedelighed, Lemlæ-
nelser (Skæring) o. Kirkepolitiet,
Skatteskrive, Begravelsesfest o. Borger-
ens Sammenkomst politiet
2. en politiske Ordning for privatet
Land og Godsre. for afhandler
Oekonomien, Korn, Skorsten
Ger o. s. v., og om Land- og Købstad
politiet
3. en politiske Ordning for Kommercien,
altsaa om Land- og Købstad Husholdnings
politiet.
4. om politiske og politioverlærer.
Det Anliggende handler om Forskellen
mellem politi- og Justitsforen.

Politemagtens Grænser

Politiets udbredte Omfang forder af Stats-
borgerne et klart og stærkt Øie i Henseende til
deres naturlige Frihed; det falder nemlig den lyst
draf, som de i Staten befalet og som man skeer at
holde den borgerlige Frihed, fremmer Grænser
end det egentlige Statsformaal ville gjøre. Ofte
ser politiet sig foranledget til at forbyde Gnad
eller ville noe tillade; at befale Gnad eller
sig eller noe pligt
~~ville forbyde~~, selv at giøre Bestemmelser med-
hensyn til Borgernes Handlen, som eller kun
fremmes eller befiærdes til at giøre.

Politemagtens det er altsaa grundet
paa Statsformaalets Befordring. Naar under
dele af Statsmagten umiddelbart er rettet
paa det Øemaalet, saa skal den middelbart

Politemagtens Grænser

bedragt dette med at bortgjøle og afsnuse Gudsrigets og Herres Retfærdighed.

Det første Lov er altså:

Faderlig magt bør aldrig gaae videre end den virkelige Frihed fordrer.

Den anden Lov er:

Faderlig magt maa indskrænkes Undersaatteres naturlige Frihed, men kun forsaavidt den retmæssige Øiemed fordrer.

Faderen skal forsøge og afvenge Gudsrigets og Herres Ære og Velfærd. Efaler eller forbyder den, Gud eller Ham, det er ikke nok, den er ubetinget at adlyde, men Gudsrigets og Herres Ære og Velfærd er den ene og eneste Grund til Efalet og Forbudet. Ej Faderen er absolut forpligtet til, det er at sige at opfylde Regjerings-Øiemedet i Overensstemmelse med Naturens Love, men tillade Undersaatterne at gjøre, hvad der er godt for dem, og det at undlade, som er ondt for dem, hvor det ikke er nødvendigt for Øiemedet, men Faderens Magt er altid i Overensstemmelse med Naturens Love og Øiemedet.

Derimod er ogsaa Undersaatten forpligtet til at finde sig i de Indskrænkninger i sin naturlige Frihed, som Naturens Øiemed og Gudsrigets Velfærd nødvendiggjør. Paaberaabe han sig at bruge sin Fornuft efter Forgodtbefindende og at undvige sit Gudsrigets eller sin egen Velfærd o. lign. Men naar dermed Faren er staaende for hans Medborgeres og Naboers, som maa bøde med og med Liv og Ære, saa maa han underkaste sig et Overtrædelses-Gaver og at afvenge Faren.

1. Juristen foldtede Grænser eller det Moralske maa skrives ind Retsbegrebets naturlige Udstrækning.
2. Foldtede Forholdsregler maa det Stats-Ret med Moralens Forskrifter.
3. Foldtet skal den ikke det Statsformaals Øiemed, som med Grænser for Retsomfang ikke alleene de eller dog den hele Gudsrigets.
4. Naar Foldtet det ikke ikke er eller aabent almenvigtige Formaals Øiemed, eller med saadanne Midler, hvorved det Retsomfang eller de enkelte Individer meldt udsattes for at tabe Gode, end de kunde ~~mister~~ miste med Foldtede Mod-vendighed, maa disse falde undlade.

Ogsaa naturforeningens Rettigheder maa
underkastes Bevægelsen af Aarsen; men
kun, naar det Øiemaal eller det kan og-
saa.

Dette er den trede Lov eller
Grundsætning.

Den Frøen er beskyttet til at dispo-
nere over sig selv og sit Land som det
i sig selv, uden noget andet, saaledes
Frihedens eller Afvergelse af et almennyttigt
Øiemaal er nødvendigt. Dette staar
den fuldkomen tilbage, hvor det er Øiemaal om
det fælles Vaadeligheder. Men det gaa maa
det ogsaa komme an. Et almennyttigt
Øiemaal maa det ~~underlegde~~ gaa over enten Vaad
eller afvergelse, ~~uddrivende at~~ naar en fuldkom-
men eller eller naturforeningens Ret dertil
opgives. Dette det blot komme det gaa an,
at lade Forfølgningen eller Afvergelsen
af et almennyttigt Øiemaal med Fredens i
en Bevægelse naturforeningens Rettigheder; saa
ville foldemaaden ogsaa med det mest tvingende
Omstændighed kunne nødvendiggjøre dette.
Kun saaledes synes man med det at kunne
undgaae, at blot Enkeltes enkelte
modsigende Uretfærdighed ikke maa kunne
forhindre almennyttige Anstalters Udførelse.
I øvrigt Øieblik følger det strækker at sig
selv, at den, der nøies til at bruge det
almindelige et saadant Øiemaal, maa ogsaa
forholdsmæssig Rettes erstatning.

Forhold mellem Justits og Politi

Justitsen bestemmes med almindelige Forskrifter hvad der i forekommende Tilfælde skal ske dermed, ligesom disse Forskrifter gælde for disse Tilfælde, medfører hvem som Afgjørelsen og den øverste Ledelse af Sagen skal henhøre, den formodede Skyldige, eller den krænkedes Ret og Beskyttelse til Bevarelse af Fredelighed.

Politiet gjøres ofte til Forskrifter, som vel saameget for at bestemme Retsfølgen, som for at tage bestemte Retsfølger i Betragtning med Hensyn til det som at forebygge Overtrædelser, eller det at begrænse Ulykker til Personer eller Ejendele, eller endelig at normalisere den. Lovens Bestemmelse for Politiet eller Ret og i Retens Tilfælde er en Genstand for Politiets Foranstaltninger, som just af den Grund forandres med hver ny Erfaring, saavel udvides, saavel indskrænkes, saavel ophæves, saavel igjenfremkaldes. Politiloven vedtages efter Tid og Øjemed, Justitsloven skriver mere som en uforanderlig, bestandig og uforandelig. Ikke mindre den stadig fortsatte Erfaring ofte gaar dem; men den hyppige Omvæxling, som er nødvendig med Politiloven, vilde medføre Justitsloven de forderfveligste af alle Mangler — Usikkerhed og Uvished i Retsfølge. —

Politiets Øjemed er at forhindre og afværge alle almenskadelige Ondes, at forhindre ikke Ødelæggelse og om det kan skje, gjøre det umuligt; at forebygge Fiendtligheder og Farerne for Personer og Ejendele ved hvem det end kan, for at tilstoppe dem; at undertrykke almenskadelige Ondes i deres første Begyndelse, eller

Uforandelig

dog at fremme deres Fremgang, ellers, om og ikke
ikke en mulig, ikke mindre at afvende og formind-
ske deres Fadelige Følger. At forekomme, afvende,
hæmme, formindske — dersom gaar Politiets
Øiemeed ud.

Justitiens Øiemed er at fastholde almen-
delige Grundsætninger, efter hvilke Indvaanernes
Rettigheder bliver at bedømme og ådømme, at bevare
disse Grundsætninger i Anvendelse efter dettes
Øiemeed, og ifølge den ulutter Retten
nødvendige Valentighed at meddele Lovens Hjælp og
Beskytelse i Retten. Den Mistænkte skulde ikke
blive tilvalt Lovens nødvendige Beskytelse,
blive tilvilladt, for Retten der og Dommerskø-
delige, strafbarlige Handlinger; den ikke saalidt
i Civilsagerne og Criminalsagerne politiet paa
Indflydelse paaten bygge; men det hiekommer
det Dø, skulde at afgiøre Beviserne, eller at
skaffe Forbrydelser. Dette Øiemeed forudsætter er nogen
vem i deres Indvaanere at ved sin Efterretninger
at fremmedske Justitiens Formaalinger.

Civil-Justitien fastsætter at Grundsæt-
ninger som, i Følge af Kommunernes Beviserne,
som Kunde opstaae over fuldelige Rettigheder mel-
lem og med hinanden samt over Maaden, de
ådømmes paa, skulde afgiøre disse, naar ikke forelø-
bige Forholdsregler i deres Øieblik afgiøre en
umiddelbar og bestandig Afgiørelsesmaade;
den angiver de Retningsregler, hvormede Rettighed-
og Adkomsten og gjældende Forbindtlighedens skulde
blive Bed, fastsætter den Form, hvorefter for-
bundne Forholdsregler skulde henføres ved en ved-
vedtagne, og ellers forud og i Almindelighed de
retlige Følger, som de skulde have, naar ikke
paa retgjældig Maade noget andet skulde ved

Rettigheder

Retfærdige

bestaaet af den, som det angaar. Befordret i forekommende Tilfælde, dømmer den ansvarlige af en Ret eller om Maaske at udøve den gaa; og lade Dommen fuldbyrde, naar den ikke godwilligen efterlever.

Politiet har overalt intet at giøre med Forlammelsen af Hvad der mellemfaldet Fanden skal nøde det; det afgiør ingen Dødsstraf; det drager ingen Magt til sig den Omstalen forinden Fanden det: Udøvelsen forefinder jøgn det at afvende Ringere Uheldsfald med hverandre, at vinde Ruhed og Orden i det Øiemeed, at forhindre Udbrud af Uroligheder o. dem. mødtighed. Naar i Løbet af det Politiets Fuldelse Vanskeligheder og Betænkeligheder for det giøre opstaaer, saa kan det dem Øvrige maatte nøde ugtig og hurtigst muligt ved foreløbig Beslutning det at forekomme ødelig og uforsømmelig Betænkning eller som et Middel det at ~~lad~~ forre det at skrive Fanden i Mindelighed, uden at dette kan fuldføres forbundet Kraft som ruhig, retlig Afgiørelse.

Naar den øvrige Magt det angaar, da gaa politiemandens, saa lulde man vel det Fuldrøbelse; men det i det Betydning som en Beslutningsøvrigheds Organ, ikke det i saa vald det Dommen ved gaa Øvrigheden i at dette fuldføre, men alene gaa det Øiemaal, om og hvormidt de er handlet overensstemmende med eller imod foldende Anordninger, Forskrifter og Forføininger.

Commandomagten bestemmer, hvilke Handlinger skulle anses for forbrydelser, og hvad for ubehagelige Følger skulle samme forbrydere foldest gjøre Lover, og giøre Anstalter for at beføre skal ~~det~~ forhindre saa at blive en forbrydelse.

det gælder afhænger hovedsagelig Middel for at gøre Udførelsen af et ved Criminalretten forbundet Handlinger umulig, eller i det mindste gøre det yderst besværlig. Det vægter med utvivlelig Bemærkelse for at finde Forbrydelsens Planer, eller det Følgemidler, at lukke den tilflyttede Fallemand Byrdet Forbrydelsen bliver det fundet og kraftig imøde, og bringe et fremadrettet Fængselsmidler, for at eventuelt den Paabrydende Forbrydelse ikke skal blive fuldført.

Criminalretten undersøger og straffer Forbrydelser og søger derfor at begaae den politiske ilden at afvende eller at formindske Følgerne af Forbrydelsen, som det ikke kan forhindre, at ogsaa Gerningsmanden for at bevare sin i det skaffnet det betydelige Gode. Det er den det samme Formaal for Øie; men politiske Øiemed det, ved hurtige Foranstaltninger at forebygge det, og at undersøge det ved alle de Følgemidler, som den har at bryde over.

Paafuent en Forbrydelse er begaaet, kommer den under Criminal-Justitiens politiske Jurisdiction at afsige dommen. Det skaffer det ogsaa, men det er ikke ved Krafsalt ved Raf. og som modarbeide det Mørke, som det aanvender mod Fredsbrydere og Forrædere for Øieblikket og Vedkommende, som ogsaa ikke det ikke Øiemed fejlende Forbrydelse Lydighed, gør sig vel skyldig i en Forseelse, men ikke i en Forbrydelse. Dette forudsætter derfor Kendskab af Øieblikkets Øiemed, hvad enten i det hele eller ved enkelte Medlemmer af Befolkningen; finder den en endnu Kendskab af det Øiemed. Ogsaa det er det det ved politiforholdene.

Ovenfor nævnte afhænger politiets Lovgivning ved Opsyn, Aarvaagenhed, Anstalter og Forholdsregler mod et alt Slags, ved ved Forbud, Befalinger og ~~Dødsfald~~ Advarselser, som det bestemmer.

Forvaltningen af Grænsernes mellem Politiet og Criminal-
Magt er altsaa:

at hvis han afgjør med Forbrydere, som
med Forbrydelser. Hvis findes, for-
hvem Forbrydelsen; dette trøn og
straffer. Den afsindige kommer mye-
ta, den dødelige Lydsten addelen Kon-
slag. Politiet vinder saa ikke ved
mordets Waaben, eller faardanne
saa han i sin Mord-Hast og Syrrig-
bange, af Haanden. Nødvendigen
straaler at blive det, straffen det
sam. Mjerte han, saa forfølger
det sam fallende med Criminal-
magten; er han gaaet, dømmer
dette sam alene.

Naar Politiet straffer, saa har det med
saadlingen at giøre, som dack til Forbrydelsen,
som kunne lade og begunstige dem, eller med
Handlingen af Strafværdig Lettsindighed, Forely
dagtsanhed, Forarbeyde Uforsigtighed, som ved Ik-
ke Politiet Forordninger eller giør dette
Personmand til Politiet Fiender eller bræn
dem dette begrebes Lettsindighed, uem saa dog
mordlustet bør tillagtsfaldet og anses, fordi
dette middelbard Tudtlgiøbelse af Politiemandes
Personaest aldrig er ganske ikke Lov eller Kad.

Af Hvad Jeg har bemerket følger allerede
af sig selv, at man i Capitlets Lover Ligesaaledes
bør søge en nøiagtig bestemt Grænse mellem
Politi- og Criminalmagt, som er aldeles
uforenelig med Forhaabe mellem Criminal-
forbrydelser og Politiforseelser, saameget
mindre som man for ikke mere ikke ~~kun~~ begge
Lovmæssighedsfølelse Politiet, uem mere mere
Politiets Gang er Maadeholdt. Efter Forøvrigt er

det derfor nødvendigt, naar man med Bestemmelsen af denne Forskel, lægger den Lov som er overtraadt og den Magt, med hvilken man blemmer straffet, de Grunde, hvormed man søger udgaaende den Dør, at kommer i Modsigelse med rationelle Retsbrøs sorgen Bestemmelser.

Alt det altsaa, som hører til Forbrydelse og Afvigelse af Gradernes og Dørs for den off. Ordens, er Feltelsag. Naar man gaar ud fra, er det det saa mangfoldigt, at trykke Grænser i Almindelighed mellem Politis, Civil- og Kriminalretten den den ingen Tvivl om om, at den første altid vil blive, saasnart en egentlig Forbrydelse er forøvet eller fuldført, og det kommer an paa den Undersøgelse og Afstraffelse, eller saasnart der er Øjemaal om Anvendelse af en Kriminallov paa en bestemt Handling. Vredygtighedsformod en endvidere dette hvormed Forbrydelse eller Afvigelse af et almennyttigt Ord det kommer i Betragtning, hvis udredning de Civilretslige Gebet.

Den Måde der i Forkommende Tilfælde hyppig skulde om, om og hvorvidt disse Kindamerker ere en egentlig Feltelsag mere-ly er forhaanden. Dette lade sig ikke paa ingen fornuftig Maade gives, uden at opregne alle enkelte Tilfældetrefolde. Men det er dog i Grunden selv det saa snart at bestemme hvad Feltelsens eller dens almindelige Kindamerker, og i mange, maaske i det største Tilfælde lette Vanskeligheder det i Øjeblikket, som i Øjeblikket, som dens ere en eller anden Maade er interessant. Dette Øvrigheder og Dommere er underkastet det ikke blot ved Grund af formeret Feltelsagens Tal

forde at blive udelukt fra en hånd, uden
naar det kunne ske uden Fare af Ærgerrighed eller
Partihensyn; og skulde det gøre efter at
efter af den ophævede Grundsætninger, som kunde
betragtes som alle Tilstedeværende lige fornødne til
Politiske.

Grundsætninger til Afgørelse af Ønsket om en Ret til Politisk Tilstedeværelse.

1, En Politiker, af hvad Art den end er, kan
indholde Tilstedeværelse i Forsamlinger, hvorat
en Klasse Borgere alle er udelukte af den ved
ydelsen forøvrigt betydelige, som Andre
modtage. Jeg er ikke Borger, en Tredjepart
af noget almenvidtgående Bud, ikke en Præsident
valgt af mere Handlinger eller blive Parvere
formaalte med Politikernes eller deres Afvi-
gelser, men blot en Præsident af
fuldelige Rettigheder med Hensyn til
radikale Bemærkninger finder, overhovedet
hvor Afgørelsesretten er en Politiker, og den
rette Forsamling, som for hvilken det
Ønske, eller for Øjeblikket ved blot kun
vore en Politiker.

Den Ret. anfører en Ord mellem et
klart Handværker, om hvem de eller
Indsamlinger de Politiske Ret at
hvilende, at vise Ulige Rettigheder. Ej
en mellem Vismænd, Gotthard
og Holmdanker osv., som ~~[illegible]~~ ingen Rom-
gen det lig at hvile med forøvrigt Vismænd
arbeid.

2, Det er politemæssig konstrueret det, at
indskrænke Borgernes naturlige Ret til
Afstemning af deres retmæssige Ønske, og fø-
rende Udfald af deres af den Politiske af
valgforeninger Rettigheder. Politiske Ønsker
er begrænset til at udøve Politiske Ind-
ordninger i deres fri Omfang. Man kan
det ikke forstå af en saadan Indrømmelse
til indskrænke en Borgers naturlige Ret
eller hvorfor han er blot reserveret Rettighed,

Hvorimod ikke gaaskaar, at dette: Secundum
ikke indholder nogen retmæssig Grund, fordi det ikke
indholder det som Politiovertrædelse mit fact drei, saa
som ikke Dødsmaade, hvorimod det en udtrykkelig
~~Tillæg~~ Forklaring om Politiloven maatte nødvendig, for den ordinaire Dommer.

NB. Vedgemaalet er, en Politiovertrædelse forklaret og anmeldt en Bestaaende Politiloven rigtig alle ikke, og om det saa Grund af Sagen er bevist det at forlanger at en Person skal vedtage en ærem- ærd dat. I ikke Tilfælde Justitsens NB. om ikke Ikke af Personer som Forbrydere eller paa Andragende Dom af en Forretningsmand som dømt er uskyldig. Hvorfor ikke Ord, som Grund for den ordinaire Tvivlsmaal. En almind Forklaring Forstand af Pol. Lov Forbrydere, som Sjælet ikke den mere end Grund Fælet Ønske forder, at den skal skaal som Sort og Forfølge sin Forklaring om Lemen, uden Ophævelse maar, naar det ikke er Ærlig med Sin Arbeid, saaledes Sagen som fadmans Mandelle Klap. –

B. Politiet er ved Betoiet det at undersøge, om og hvorvidt Politiloven overtrædes eller ikke, og at dømme i Overtrædelsestilfælde, men at nøde Bøder til Juridiske Formaliteter. Men det maa dog ansees Undersøgelsen Politiet, at det ægtelig Respekt kan udkomme, og jeg ikke ønsker Politiet retsvidende Dommere forudsat. Efterlad det ikke, som den ene Forstand Den ordinaire Dommer selv overgivet.

Der gemaal mange Tilfælde, hvor en eller Anden mal Ens Sag ~~grundet~~ Anledning til Klage over en Politiovertrædelse, uden at han ikke saa bør nøde Bestyret at drage Sagen Dommeren ophøiere. Men f.f. en Politiovertrædelse ikke behøver ofteste En Pligt; naar ~~En~~ for ikke ophøre en allerede virkelsen ved; ~~saa~~ naar ~~En~~ for ikke gier beskyldt Dig af det Mistelen, ~~En~~ for ikke ofrent;

naar den Ik ommaal zachtzijn billig leed, niet
zij strang mod hen, afkrijgement mod en anden;
hoort, naar den Ik erfelijk et ontbrekende Bordmijn,
publicum den gunsten, zoo kan niet mod Opbrenging
aanbrengen, zoor af paardenmat, zum dat mod zaad
slechtsomemaalt. Mow zijn er dij mijn dat stied
mallem Mand & Maand, ~~dat~~ mijn Bodomnachts
af ontuchtsot dathgeste, zum fiemelsk om slept-
nadsij hubrdsoorsk zijn zaacht Blad, zum agrally
bekommen skeuten, & zum zoiet, naar Land
en om agrallij hubrdsoorbegrotten & dum Afskaf,
fels, maar Lomm auch et ordmaain demselbt
saakkinkst. Zij fiuch mijn groot-nachts Sam-
gaagemaart Blad, & ik. zum zijn klage af zoor, maar
zhumnachtij ik dij.

Ik zamm Ackelet indraakten, naar solitist
onnderwen zin slijt, naar ik handler ter street,
zin uforzijgst, ürten jast et angrali fakacht dat.
& soldtsoppen nicht lat, et gion zin mijst zalen
af ik Gort & af onnderwen Zorn et falder
Regten ik Schuder ürten Kedamdrisd, allen et
smigaan mod zimmijn Bruisch emod dum.

Ik zor zijn, om end malmement Ufstabrum,
alzo zin bondrallij Zudblauder: gemaak Aulijgrader, ik
zin ugogenrij Bemoetsorsk gaa zhaadlij Lorsoed &
zaa maagen et aucht Ubrud af en maaster: ik zijn
zinsijst onnderwen Zorn dan ofs zorenladijgs
gaadst klage. Mow ik aartij zinsk dij ik
zinsij klage soldtsoppen Blad, ickt dijgemagnes Ocsijt ofsa
gaan ed gaa et finden, et kogen skal ik zim zinnen
legat af soldtist ürten Cartdrugmat Aartij, & ik
ik maa man altzo zhumnachtij; naar en soli-
tiorrensk onnzkinder ik mod soldtmaghas
Bemed zalen bestemt Gedacht.